

Turvemaat, maankäytön muutoksen vaikutukset päästöihin ja valumavesien määriin

Björn Klöve
Oulun yliopisto

Sisältö

- Turvemaiden ojitukset ja ympäristö
- Ojituksen vaikutus hydrologiaan
- Vaikutus vesistöpäästöihin N, P, Fe, pH ja kasvihounekaasupäästöihin

Turvemaiden käytön historia

Subsidies
Governmental programs
Etc.

Turvemaat maataloudessa

- Taustalla monet tekijät kuten ruokahuolto, väestönkasvu, maastamuutto

Turvetuotanto

- Öljykriisi 1973, työllistymisnäkökohdat, energiahuolto

Metsätalous

- Ojitus voimakasta 1960-1970 luvulla. Turvemetsät tuottavat 25 % metsäkasvusta.

Metsäojituksen kehitys Suomessa v. 1960 lähtien

- Uudisojitus
- Kunnostusojitus

Latvapurot, morfologiset muutokset hiekottuminen, kiintoaineen eroosio jne

Menossa olevat ”turvetutkimukset”

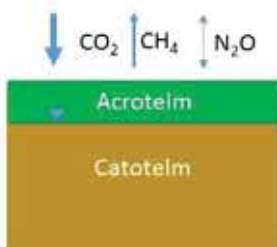
- EU hanke (ERA-NET GAS) **PEATWISE**: Wise use of drained peatlands in a bio-based economy: *Development of improved assessment practices and sustainable techniques for mitigation of greenhouse gases*
- MYR (NFR) Climate smart management practices on Norwegian organic soils
- Suoviljelyseuran apuraha 2018 ” Suopeltojen hydrologia ja ainehuuhtoumat”
- INDONESIA (UGM-OULU) – Vesienhallinta turvemaidilla ja savimaidilla
- HYDROLOGIA-Life (EU Life): Ojitettujen soiden ennallistaminen (2018-)
- Oulun yliopisto KVANTUM painoalainstituutti hanke ”Hydrologia ja ilmaston muutos pohjoisilla soilla” yhdessä prof. Jeff Welkerin kanssa (uusi prof. Arctic ecohydrology)

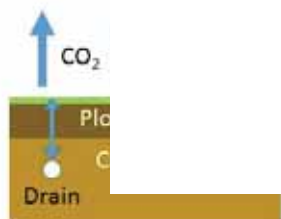
Table 5: The countries/areas with the actual largest total emissions from degrading peat in 2008.

Country/area	Emissions from degrading peat 2008 Mton CO ₂ /a
Indonesia	500
Russia European part	139
China	66
USA (lower 48)	67
Finland	50
Malaysia	48
Mongolia	45
Belarus	45
Germany	34
Poland	24

Pristine state

Cultivated (crops)

Rewetted

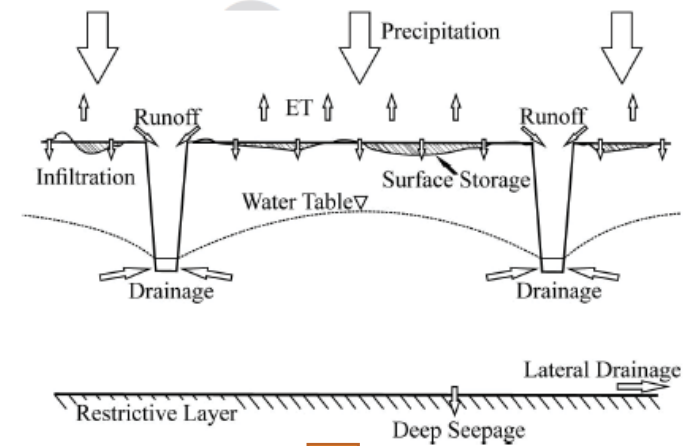
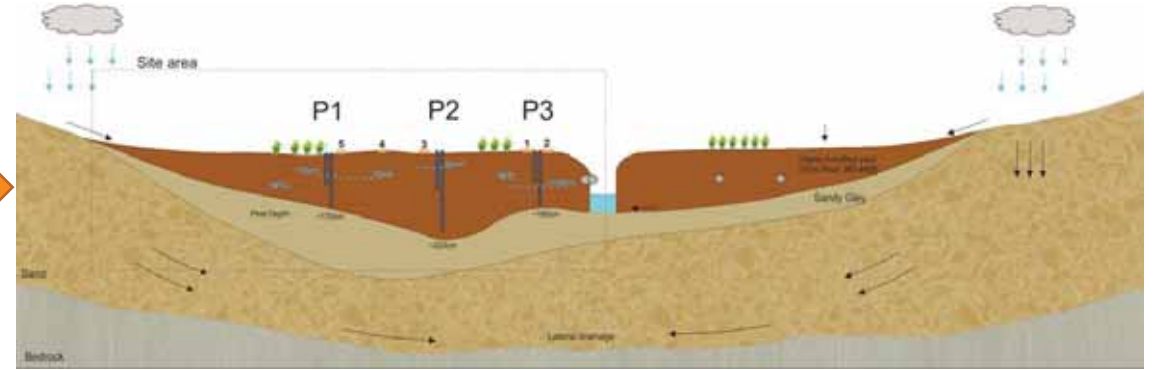
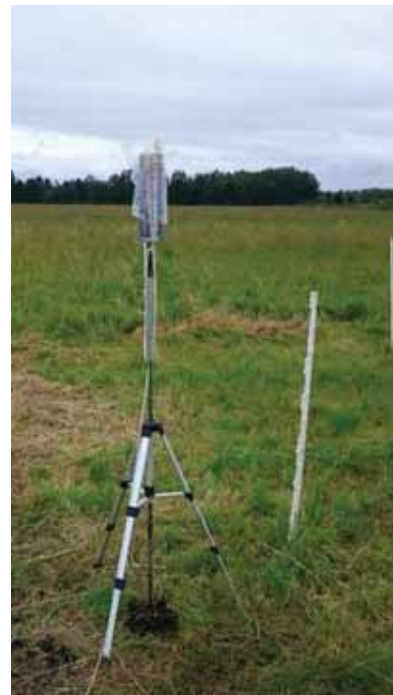

Ruukin koekentän tutkimukset 2018-2020

Suopetojen hydrologia – tutkimukset 2018

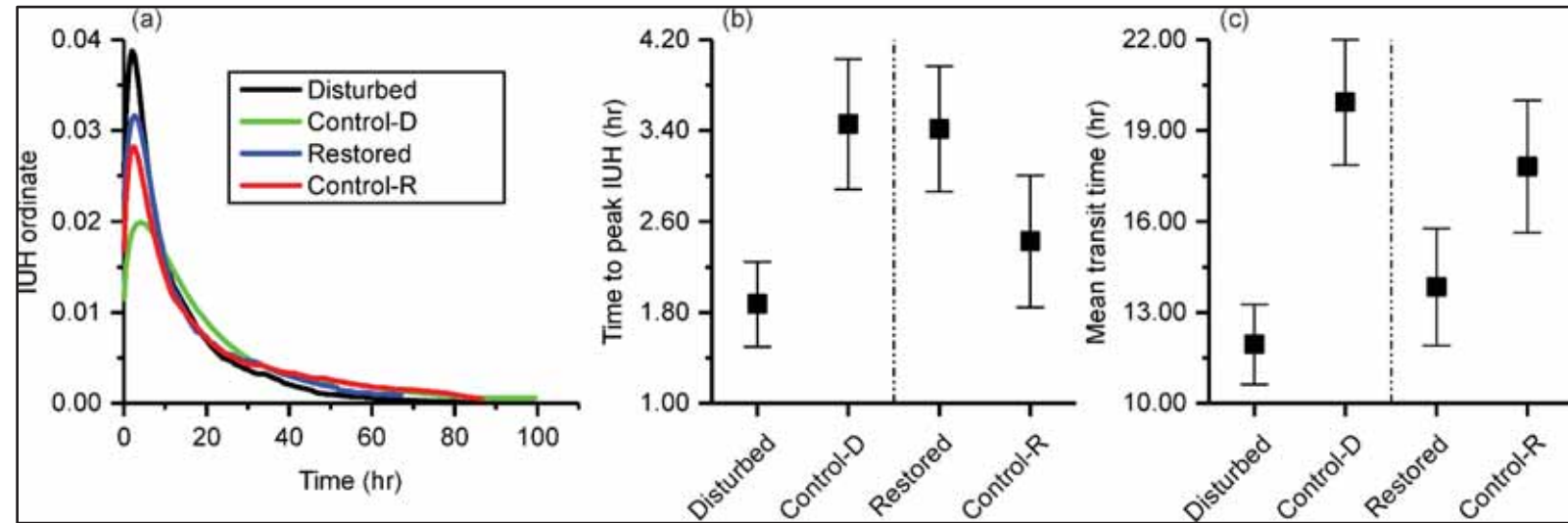
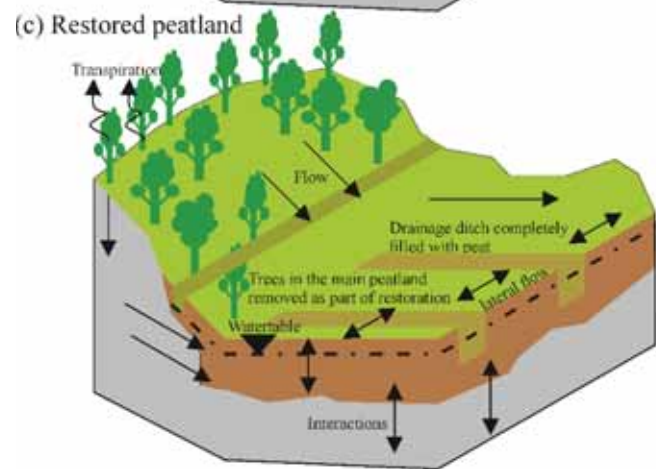
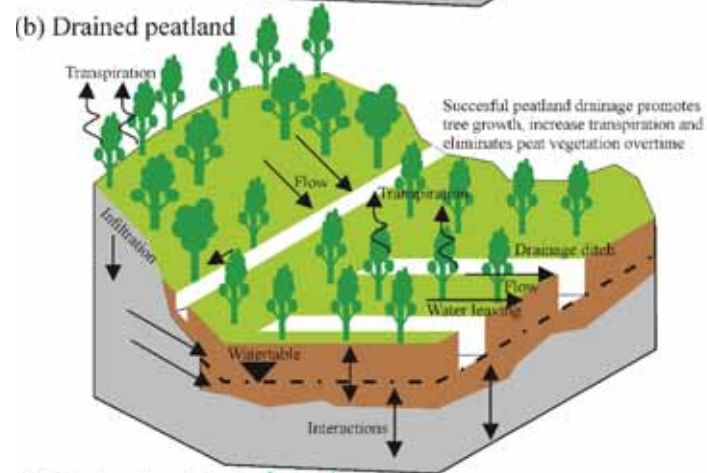
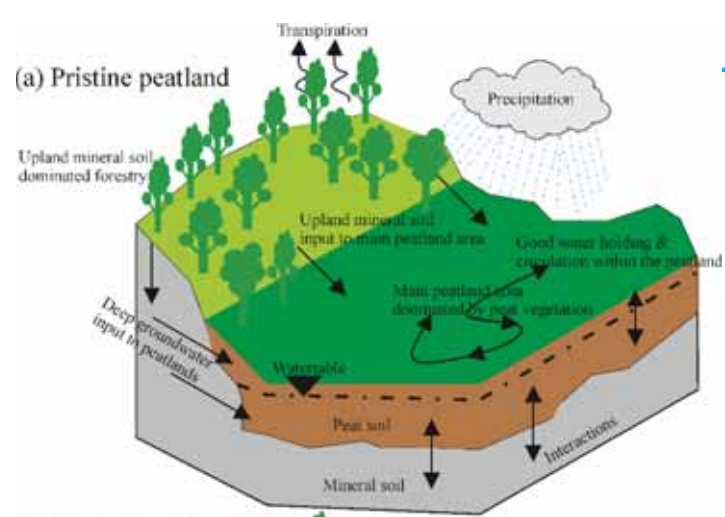
Simulointi huomioiden Ilmasto, maaperän ominaisuudet, ojitus, säätö: voidaanko vettä pidättää ja päästöjä vähentää?

Soiden ennallistaminen

Luonnontilainen

Ojitettu

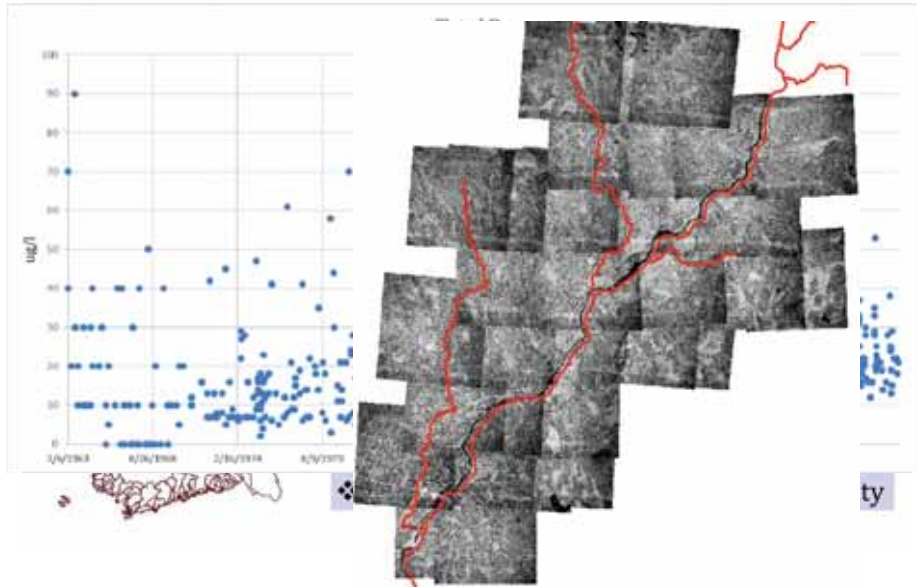
Ennallistettu

Menberu et al. 2018, 2017, 2018 papers in *Water Resources Research*
<http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-1937-0>

BIOWATER - biotalouden vesistövaikutusten arviointi

- BIOWATER kehittää tietoa ja menetelmiä vaikutusten arviointiin
- Biotalous voi lisätä suometsätaloutta (SSPs-NBPs sidosryhmien haastattelu)
- Vaikutusten arviointi ja hallinta huomioiden biotalouden tarpeet

BIOWATER – Nordic CoE hankkeessa edistetään biotalouden vesistövaikutusten arviointia Suomesta mukana UOULU, SYKE ja LUKE

Yhteenveto

- **Turvemaiden ojitus**, taustalla monet poliittiset ja taloudelliset tekijät ja tarpeet, Suomessa ojitettu $\frac{3}{4}$ osaa soista.
- Turvemaiden **ojitus vaikuttaa** luonnon monimuotoisuuteen, virkistyskäyttöön, vesistöihin, ilmastoon jne.
- Vesien määrän ja laadun **hallinta haastavaa**, tietoa varsin vähän, vaikka suota Suomessa paljon.
- Viime vuosina **kasvihuonekaasupäästöt** merkittävässä roolissa. Suurimmat päästöt trooppisista turvemaista. Päästöjen vähentäminen vaikeaa. Päästöjen vähentämisen kannalta luonnontilaiset suot syytä jättää ojittamatta.
- Merkittävin soiden muutos- ja käyttöpaine liittyy **Biotalouden** tavoitteisiin. Suometsät tuottavat 25 % metsänkasvusta. Jos vesistövaikutuksia halutaan vähentää, on varmaan vesistöjen läheiset suot syytä jättää ojittamatta?

Kiitos

<http://www.oulu.fi/water/>